

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

функції. Огляд ОЕСР для України наголошує на важливості впровадження таких комплексних підходів [4]. Успіх у боротьбі з корупцією визначається не лише кількістю прийнятих законів, а й глибиною змін у суспільній свідомості та щоденній поведінці громадян. Тільки завдяки сталому вкоріненню культури чесності на всіх рівнях можливе формування держави, стійкої до будь-яких корупційних загроз

Таким чином, можемо узагальнити, що доброчесність громадян слід розглядати у вигляді фундаментального ресурсу національної безпеки й сталого розвитку. Вона множить ефект реформ, знижує транзакційні витрати та підвищує якість публічних послуг, скільки забезпечує соціальну нетерпимість до корупційних практик і стає активним чинником громадського контролю. Окреслена якість виходить за межі пасивного дотримання закону, слугуючи критичною складовою ефективності всіх превентивних механізмів. Інвестування в громадянську культуру, захист викривачів, прозорість державних процедур і активне залучення суспільства тощо – це не розкіш, а практичний набір заходів, які здатні змінити співвідношення сил у боротьбі з корупцією в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вперше в історії України викривач корупції отримав винагороду. *Національне агентство з питань запобігання корупції*. 04.10.2024. URL:<https://nazk.gov.ua/uk/novyny/vpershe-v-istorii-ukrainy-vykrivach-koruptsii-otrymav-vynagorodu/> (дата звернення: 11.10.2025).
2. НАЗК презентувало напрацювання з розбудови доброчесності в бізнесі на засіданні профільної групи ОЕСР. *Національне агентство з питань запобігання корупції*. 03.12.2024. URL:<https://nazk.gov.ua/uk/nazk-prezentovalo-napratsyuvannya-z-rozbudovy-dobrochesnosti-v-biznesi-na-zasidanni-profilnoi-grupy-oesr/> (дата звернення: 10.10.2025).
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.09.2025 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 10.10.2025).
4. OECD Integrity and Anti-Corruption Review of Ukraine. Report. *Organisation for Economic Co-operation and Development*. May 6, 2025. URL:https://www.oecd.org/en/publications/2025/05/oecd-integrity-and-anti-corruption-review-of-ukraine_4d9e5ab7.html (дата звернення: 11.10.2025).
5. Tarnay V., Dmytryshyn Y. How to make better public procurement decisions with business intelligence: Insights from Ukraine. *Open Contracting Partnership*. Dec 4, 2024. URL:<https://www.open-contracting.org/2024/12/04/how-to-make-better-public-procurement-decisions-with-business-intelligence-insights-from-ukraine/> (дата звернення: 10.10.2025).

УДК:339.732.4:338.28

ГНАТЕНКО Д.Р., магістрант

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач
Білоцерківський національний аграрний університет

РОЛЬ МВФ ТА СВІТОВОГО БАНКУ У ПІДТРИМЦІ ЕКОНОМІКИ КРАЇН, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ВІЙНИ

Розкрито критичну роль МВФ і Світового банку у підтримці економік, що постраждали від війни. Визначено функціональний розподіл: МВФ забезпечує стабільність, СБ – відбудову. Наголошено, що ефективність підтримки залежить від реформ і узгодженості стратегій.

Ключові слова: Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, підтримка економіки, країни, постраждали від війни, фінансова допомога, макроекономічна стабільність.

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну з 24 лютого 2022 року спричинило значні людські та матеріальні збитки, виснажило державні фінанси і порушило макроекономічну стабільність. В таких умовах міжнародні фінансові інституції – передусім Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Світовий банк (СБ) – відіграють надзвичайно важливу роль як джерела ресурсів, як каталізатора реформ, та як гаранта того, що державні витрати залишаться керованими і ефективними.

МВФ зосереджує увагу на тому, щоб забезпечити фінансову стабільність шляхом:
– підтримки платіжного балансу;

- контролю над бюджетним дефіцитом;
- стримування інфляції;
- стабілізації курсу валюти.

У випадку України ключовим стало чотирирічне розширене фінансування – Extended Fund Facility (EFF) – орієнтоване на підтримку державного бюджету й макроекономічної політики за умов воєнного стресу та невизначеності. Наприклад, за даними на кінець березня 2025 року, Україна отримала близько 10,1 млрд доларів із програми EFF загальним обсягом приблизно 15,5 млрд. доларів [2].

Перегляди програми, які включають виконання кількісних критеріїв і структурних зобов'язань, показують, що влада успішно справляється з певними рамками реформ та фінансової дисципліни, навіть враховуючи складність ситуації через війну [6].

Світовий банк, у свою чергу, надає підтримку з іншого боку:

- відбудова інфраструктури;
- підтримка соціальних послуг;
- допомога малому і середньому бізнесу;
- розвиток аграрного сектору;
- підсилення спроможностей державних інститутів.

Специфічним інструментом є Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF), який дозволяє швидко мобілізувати грантові кошти для критичних потреб – ремонт доріг, енергетики, медичних закладів тощо. До середини 2024 року через URTF було залучено понад 1,8 млрд доларів від багатьох донорів, з яких значна частина вже була спрямована на термінові проекти [5].

Проекти на підтримку сільського господарства також реалізуються: наприклад, ARISE (Agriculture Recovery Inclusive Support Emergency) забезпечує як позики, так і гранти, щоб фермери могли отримати дешевші кредити, незважаючи на війну [4].

Оцінки масштабів втрат і потреб визначають, з якою інтенсивністю необхідно діяти і в якому порядку: оновлена оцінка (RDNA4), підготовлена Урядом України, Світовим банком, Єврокомісією і ООН, показує, що після трьох років конфлікту прямі матеріальні збитки сягають 176 млрд доларів, а потреба у відновленні та реконструкції протягом наступного десятиліття – 524 млрд доларів. Це приблизно у 2,8 рази більше за номінальний ВВП України на 2024 рік [1]. У 2025 році для пріоритетних сфер (житло, енергетика, транспортно та критичного інфраструктурного характеру, соціального захисту) передбачено фінансування з державного бюджету та донорів на приблизно 7,37 млрд доларів, але існує дефіцит майже 10 млрд. [3].

Окреслена допомога має кілька ключових ефектів:

- по-перше, стабілізація бюджету завдяки грошам від МВФ і СБ дає змогу зберігати соціальні витрати, уникнути дефолтів чи гіперінфляції;
- по-друге, проекти СБ забезпечують безперервність базових функцій держави – водопостачання, медицина, освіта, енергопостачання, житло – навіть у зонах, які постраждали найбільше;
- по-третє, участь міжнародних фінансових партнерів сприяє підвищенню прозорості, підзвітності та антикорупційним практикам, оскільки доступ до ресурсів часто прив'язаний до виконання реформ і стандартів. Це допомагає уникати зловживань і підвищувати ефективність витрат, особливо коли ресурсів завжди бракує.

Втім на шляху підтримки економіки країн, що постраждали від війни, зокрема України, існують значні виклики:

- найістотніший – масштаб фінансових потреб: оцінка у 524 млрд доларів на відновлення створює гігантський простір, який міжнародні інституції і донори не можуть повністю закрити;
- брак безпеки та руйнування транспортної і енергетичної мережі перешкоджають реалізації багатьох проектів або сповільнюють їх;
- також війна забирає увагу і ресурси держави на оборону, що ставить під загрозу темпи реформ, особливо у фіскальній сфері, управлінні державним сектором, судовій системі й антикорупційній політиці;

– нарешті, залежність від зовнішнього фінансування несе ризик змін у політиці донорів, які можуть бути обмежені власним бюджетним станом чи геополітичними змінами.

Щоб ефект допомоги був максимальним, необхідна координація: задля того, аби фінансові інституції, міжнародні донори та внутрішні органи влади працювали злагоджено, орієнтуючись не лише на термінові потреби, але й на довгострокові стратегії відновлення. Критично важливою є наявність готових до реалізації проєктів (ready-to-go), чітких стандартів управління й моніторингу, прозорості у використанні коштів, залучення приватного сектору. Без цих елементів навіть великі інвестиції ризикують бути використаними менше ефективно.

Таким чином, можемо узагальнити, що МВФ і Світовий банк утворюють основу міжнародної підтримки України і подібних країн, постраждалих від збройних конфліктів: перший забезпечує стабільність, другий – ресурси для відбудови і змін. Без таких інституцій держава навряд чи змогла б уникнути соціально-економічного колапсу, але й їхня роль успішна лише тоді, коли внутрішні реформи, управління й стратегічне бачення відповідають масштабам викликів і потреб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Оновлена оцінка збитків свідчить про потребу у 524 мільярди доларів для відновлення України протягом наступного десятиліття. *ПРООН в Україні*. 25.02.2025. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/onovlena-otsinka-zbytkiv-svidchyt-pro-potrebu-u-524-milyardy-dolariv-dlya-vidnovlennya-ukrayiny-protuyahom-nastupnoho> (дата звернення: 11.10.2025).

2. Рада МВФ схвалила сьомий перегляд програми розширеного фінансування та затвердила виділення траншу обсягом 0,4 млрд дол. США. *Національний банк України*. 29.03.2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rada-mvf-shvalila-somiy-pereglyad-programi-rozshireno-go-finansuvannya-ta-zatverdila-vidilennya-transhu-obsyagom-04-mlrd-dol-ssha> (дата звернення: 10.10.2025).

3. Сергій Марченко: Уряд України сприяє процесу відновлення через реформи та інноваційні механізми фінансування. *Міністерство фінансів України*. 23.04.2025. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/sergii_marchenko_ukrainian_government_is_actively_facilitating_the_recovery_process_through_reforms_and_innovative_financing_mechanisms-5129 (дата звернення: 11.10.2025).

4. Україна отримає 550 млн доларів США у рамках проєкту Світового банку для відновлення сільського господарства. *Міністерство фінансів України*. 08.11.2023. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-otrymaie-550-mln-dolariv-ssha-u-ramkakh-proektu-svitovoho-banku-dlia-vidnovlennia-silskoho-hospodarstva> (дата звернення: 10.10.2025).

5. Channeling global support to Ukraine. *World Bank Group*. June 30, 2024. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2025/03/14/channeling-global-support-to-ukraine> (дата звернення: 10.10.2025).

6. IMF and Ukrainian Authorities Reach Staff Level Agreement on the Seventh Review of the Extended Fund Facility (EFF) Arrangement. *International Monetary Fund*. Press Release No. 25/052. February 28, 2025. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/02/28/pr25052-ukraine-imf-and-ukrainian-authorities-reach-sla-on-the-7th-review-of-the-eff-arrangement> (дата звернення: 10.10.2025).

УДК 349.412.3

СЕРДЮК В.В., магістрант

Науковий керівник – **НАСТІНА О.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Досліджено удосконалення земельного процесуального законодавства України, виявлено його основні проблеми та визначено перспективи розвитку. Проаналізовано виклики, зумовлені воєнним станом і процесами цифровізації, що потребують оновлення правового регулювання у сфері земельних правовідносин.

Ключові слова: Земельні відносини, земельне процесуальне законодавство, цифровізація, державний земельний кадастр, земельні спори.

Функціонування Державного земельного кадастру відіграє важливу роль у забезпеченні прозорості земельних відносин [2]. Взаємодія земельного процесу з іншими реєстраційними системами, такими як реєстр речових прав та судові реєстри, створює передумови для більш ефективного регулювання земельних відносин [1, с. 12]. Однак існують проблеми у реалізації права власності та користування землею, що ускладнюються в умовах реформування